

ଦୁର୍ଗମାନ ଚାଳିଶା ।

—୧୨—

ବନ୍ଧୁ ଓ ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗାଦାସଙ୍କ

ହସ୍ତରେ

ଶ୍ରୀମାନ ଦେବୀ **VEDANATHAN**

ଦ୍ଵାରା

ଅନୁବାଦକ ଓ ପ୍ରକାଶକ **LIBRARY**

—*—*—*—*—

PRINTED

By

The Fraser Printing & Publishing

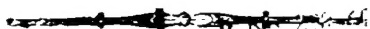
Co., Ltd.

SAMBALPUR,

1924.

କିମ୍ବଦନ୍ତୀ

୧୨୭

ବନ୍ଧୁର୍ବ ଶ୍ରୀମାନ ବୁଦ୍ଧବାଳୀୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମୟ ଶ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧବା
 ଦାସଙ୍କର ବରଦିତ ହୃଦୟରେ ଦନୁମାନ ଅସ୍ତ୍ରର ରହୁଥିଲା ତାହା
 ଭୁଲିଯି ପଥରେ ଅସୁବିଧାନକ ଦେଉଥିଲା ଶବ୍ଦ ଭୁଲି ଶୁଣାରେ
 ଅନୁବାଦ କରି ଅପରାଧମାନଙ୍କ ଶୁଣୁ କରୁଥିଲା । ସେହିମାନଙ୍କର
 ଦନୁମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ରରେ ଶକାଥାଏ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟବୋଧ ବେଦ
 ଶୁଭମାନେ ! ସାହାର ଲଜାହୁଏ ନେଇ ଅସୁବିଧାର ପୂର୍ବ ପଠନ
 କରିବା ଦେଉନ୍ତୁ । ରତ

ଶ୍ରୀମାନ୍ ବେଦାରି ଦାସ ମନ୍ଦନ୍ତ
 ମହାରାଜ ସମ୍ବଲପୁର
 ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳତ ସଠ

ହନୁମାନ ଗୁଳିଣା ।

ରାଗ (ରାମକେର)

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଚରଣ ସରସି	ଜରେ ରହୁ ମୋଧାନ ।
ତାଦାମ୍ୟ ଭୁଜ ସରସରେ	କରଇଁ ଅସାଦନ । ୧ ।
ସେହି ପାଦରଜ ମୁକୁର	କାନ୍ତି ଆରାଧୁ ପୁର ।
ଖଣ୍ଡିତ ଅଶେଷ କଳୁଷ	ରବି ମିତ୍ର ନିସ୍ତର । ୨ ।
ଗୁରୁ ରୂପୀୟେ ରଘୁରାଣ	ବିଶୁଦ୍ଧ କାର୍ତ୍ତିପାର ।
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଗୁଣ ଗାର୍ଭଣ	ବାଲୁକ ସେ ଭଞ୍ଜାର । ୩ ।
ଧର୍ମଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷାଦ	ହେବା କରୁଁ ଉଦ୍ଧର ।
ଦାସସ୍ଥ ଅନୁଚର ତାଙ୍କ	ଅନ୍ତନ୍ତ୍ର ମହାଶର । ୪ ।
ତାଙ୍କଧନେ ଫଳ ପାଇବା	ନିଷ୍ଠା ତରୁ ରଖି ।
କୁପାକରି ଫଳଦ ଦେବେ	ଅନଭିଜ୍ଞତା ଦେଖି । ୫ ।
ଧ୍ୟାନରେ ପବନ ନନ୍ଦନ	ମୋ ନିବେଦନ ଘେନ ।
ବଳ କୌଶଳ ବିଦ୍ୟାଧନ	ଦେଇ କ୍ଳେଷ ଶାନ୍ତନ । ୬ ।
ଅବଶ୍ୟ ସୁଦୟା କରିବେ	ଏହି ଭବିଷ୍ୟ ମୋର ।
ହନୁମାନ ପୁଣି ଶୁଣିଲେ	ଦୟାହେବ ନିଜର । ୭ ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପରିକର , ଅସୀମ ବଳଶାଳୀ ।
 ଅହନୀ କୁମାର ପବନ ନନ୍ଦନ ମହାବଳୀ । ୮ ।
 ବିଜୟରୂପେ ମହାବୀର ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗ ସେ ଲେଖୁ ।
 ଅଧର୍ମିକର ଦନ୍ତା ପ୍ରଭୁ ଧର୍ମଧାରକ ପ୍ରଭୁ । ୯ ।
 କନକ ବର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭାଜିତ ଜ୍ୟୋତିର୍ବଦ ପ୍ରଣବ
 ବିଜ୍ଞାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗେ ତବ କର୍ତ୍ତୃବୁଦ୍ଧିର ସାର । ୧୦ ।
 କୁହତ କେଶରେ ଜଡ଼ିତ କନକ ବାନ୍ତି ଅଗ୍ର ।
 ହସ୍ତରେ ବନ୍ତ ଶୋଭୁଅଛି ଜୟ ପତାକା ଶୋଭା । ୧୧ ।
 ସଙ୍ଗେପବନ ସୁନଦେଶେ ବଞ୍ଚିବନ ବାଞ୍ଛା ।
 ଶିବାବୁଜ କେଶସା ପୁଣି ତେଜ ପ୍ରସାର ନିଷ୍ଠା । ୧୨ ।
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶପୁରେ ବିଖ୍ୟାତ ବିଜୟ ନାମେ ଖ୍ୟାତ ।
 ଶୁଣ ସାଗର ଦେ ଚତୁର ବିଦ୍ୟାପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଜାନ୍ତି । ୧୩ ।
 ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟେତପୁର ଅଜ୍ଞାନାମାତ୍ରେ ତା କରି ।
 ରଘୁବୀରଙ୍କର ଚରଣ ଶୁଣନ୍ତି ସ୍ନେହ ଧରିନୀ ୧୪ ।
 ରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସୀତାଙ୍କର ମନ ମୁଗ୍ଧ କାରକ ।
 ସୁଗୁରୁପେ ଅଶୋକବନେ ସୀତା ଦର୍ଶନେ ରେଖା । ୧୫ ।
 ବିକଟ ଶୂନାକାର ହୋଇ ଲଙ୍କାକୁ ଦଣ୍ଡ କଲ ।
 ରାମାକାରେ ପ୍ରଚଣ୍ଡରୂପେ ଅସୁରକୁ ମାରିଲ । ୧୬ ।
 ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟେ ତାପୂର୍ଣ୍ଣ କଲପ୍ରେମକୁ ଧର ।
 ସଞ୍ଜବନା ଅଶି ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପାଞ୍ଚକୁ ରକ୍ଷାତାପ । ୧୭ ।

ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞାନ ପାଇଲି
 ରଘୁନାଥଙ୍କର ପ୍ରଣାମ ସପାନ୍ତ ଭୁବେ ଦେଲି । ୧୮ ।
 ଶ୍ରୀରାମ କହନ୍ତି ହେତନୁ ବ୍ରଥପରଭୁ ବନ୍ଧୁ ।
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ନେହେ ସପାନ୍ତ ଶୋଭିତ ପୂର୍ଣ୍ଣିମନ୍ତୁ । ୧୯ ।
 ସହସ୍ର ଅଙ୍ଗ ମେ ଶୁଭଶ ଭୁବନଶ ପାଆନ୍ତି ।
 ଏହା ପ୍ରକାଶି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରେମାଭିଜ୍ଞାନ ଚନ୍ଦ୍ର । ୨୦ ।
 ସନତାନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମା ନାରଦ ମୁନିଏ ଅଦ ଗଣ ।
 ସରସଜୀ ଯମ କୁବେର ଅବର ଦେବ ଗଣ । ୨୧ ।
 ଅନନ୍ତ ଦଶ ପାଳାଦିରେ ଦୋହର ଖ୍ୟାତ ପଦ୍ମ
 ସୁଗ୍ରୀବିରଙ୍କ ଉପକାର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମିଳନ । ୨୨ ।
 ରାଜପଦ ସେ ସେ ପାଇଲେ ଭୁବୁଦ୍ଧି ବୌଦ୍ଧଲେ ।
 ବଦ ବୁଦ୍ଧିଜ୍ଞାନେ କପୀଶ ପଦପାଇ ରହିଲେ । ୨୩ ।
 ଭୁବୁଦ୍ଧାନରେ ବିଭୀଷଣ ଦେଲ ସେ ଲଙ୍କେଶ୍ଵର ।
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଲେକ ଜାଣିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟେ ବାର । ୨୪ ।
 ଦ୍ଵାଦଶ ସହସ୍ର ଯୋଜନେ ରବି ପ୍ରକାଶ ମାନ ।
 ଶେଲ ବଜ୍ରଭୁବେ ମଧୁର ପଳ ଜାଣି ରଞ୍ଜଣ । ୨୫ ।
 ଶ୍ରୀରାମ କରୁ ଅଙ୍ଗଲିକା ପାଇ ମୁଖେ ରଞ୍ଜିଲ ।
 ରତ୍ନାକରକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମନେ ଶୋଭ ନ କଲ । ୨୬ ।
 ଅସାଧକୁ ସାଧ କରତା ଅଗନ୍ୟରେ ଗମନ ।
 ଶିବରେ ଦୁର୍ଗମ ସ୍ଥାନକୁ ସିଦ୍ଧାକୁ ନାହିଁ ଅନ । ୨୭ ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦ୍ଵାର ପାଳ ଶ୍ରୀରାମ ଅଜ୍ଞା ବିନା ।
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତି ଦେଖି ତୁମ୍ଭ ପାତନା । ୨୮ ।
 ତୁମ୍ଭେ ସୁରକ୍ଷକ ନିର୍ଭୟ ତତ୍ତ୍ଵର୍ଥ ରୁବନ ।
 ତବ ଶରଣା ପନଥୁଲେ ସବୁ ସୁଖ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ୨୯ ।
 କୋପହେଲା କାଳେ ଗର୍ଜନେ ହିଲେକ ଭୟକର ।
 ମହାବୀର ରାବ ଶୁଣନ୍ତେ ସ୍ଥାନ ସେ ଚ୍ୟାଗକାର । ୩୦ ।
 ତୁମ୍ଭେ ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ଯାହାର କାହାକୁ ନାହିଁ ଭ୍ରାନ୍ତି ।
 ଅପଣଙ୍କ ନିଜ କୋପରେ ଅପେ ଶାନ୍ତି ଭଜନ୍ତି । ୩୧ ।
 କୋପହେଲା କାଳେ ଗର୍ଜନେ ହିଲେକ ଭୟକର ।
 ଶୁଣାନ ବାସୀତୁତ ପ୍ରେତ ନାମ ଶୁଣନ୍ତେ ଡର । ୩୨ ।
 ନାନାକ୍ଲେଶ ଗେମରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାମର୍ଥ୍ୟତା ।
 ନିରନ୍ତର ଧ୍ୟାନ ଧାରକ ହନୁମନ୍ତ କରିତା । ୩୩ ।
 ସକଳେ ମୋକ୍ଷ କରିବେ ଅବଶ୍ୟ ବଳବନ୍ତ ।
 ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ଵାସ ରଖି ହୃଦେ ଧ୍ୟାନେ ରଖ ନିରତ । ୩୪ ।
 ମନ ବତନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ରଖିଥିବ ସେ ଚତୁ ।
 ନାନା ଅପଦରୁ ରକ୍ଷିବେ ଧ୍ୟାୟ ସେ ହନୁମନ୍ତ । ୩୫ ।
 ଯୁକ୍ତି ସରକ୍ଷକ ଶ୍ରୀରାମ ତପୋବନାଥ କାରୀ ।
 ତାହାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବଳକ ମହାବୀର ହୁଁ ତାରୀ । ୩୬ ।
 ଅଦୁଃଖାନରେ ଅଭୂଦେଖ ଯାହାର ସେ କଲ୍ପନା ।
 ରକ୍ଷାରୁ ବଳକରି ଲଭ ଅଧିକରେ ଭୁବନା । ୩୭ ।

ଶୁଭି ଯୁଗରେ ହନୁମନ୍ତ ବ୍ୟାଧି ତୁମ୍ଭ ଅଛ ।
 ଜଗତ ଭଜନ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହନୁ ପାଇଁ ରହୁଛ । ୩୮ ।
 ସାଧୁ ସନ୍ଥ ଧର୍ମ ରକ୍ଷକ ତୁମ୍ଭେ ହେ ମହାବୀର ।
 ଦାନବ ହନ୍ତା ସେ ହୋଇଣ ରାମଙ୍କ ପିୟୁଷର । ୩୯ ।
 ବ୍ରହ୍ମକରୁପଣ ଅସ୍ଥାଙ୍ଗ ନବ ସେନ ଜ୍ଞାନ ।
 ଜନକାତ୍ମଜା ଅନନ୍ଦରେ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଦାନ । ୪୦ ।
 ସୁମନ୍ତ ମୋହନ ଉଚ୍ଚାଟନ ବଶୀକରଣ ସରୁ ।
 ରାମଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ଥିବା ଧନ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ତୁ ପାଇବୁ । ୪୧ ।
 ଏବର ମିଥୁଜା ନନ୍ଦନ ଠାରୁ ପାଇଣ ଅଛ ।
 ସହୋଦ୍ର ବନ୍ଧୁ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ଦାସତ୍ବ ନେଇ ଅଛ । ୪୨ ।
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଭଜିଲେ ଶ୍ରୀରାମ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ସେ ପାଇବ ।
 ଜନ୍ମଜନ୍ମାନ୍ତର ଦାସତ୍ବ ଦୁଃଖ ପାସୋର ଯିବ । ୪୩ ।
 ପ୍ରାଣାନ୍ତେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କବାସ ବୈକୁଣ୍ଠ ପୁର ଯିବ ।
 ଅନ୍ୟଜନ୍ମରେ ହରିଭକ୍ତ ନିଷ୍ଠସ୍ତ ସେ ପାଇବ । ୪୪ ।
 ଅନ୍ୟଦେବତାଙ୍କ ଆଶ୍ରୟ ଖେଳିଲେ ନାହିଁ ଲଭ ।
 ହନୁମନ୍ତଙ୍କ ଆଶ୍ରୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବ ବିଭବ । ୪୫ ।
 ସକଳୁ ଉଦ୍ଧାରି ଦୁଃଖକୁ ନାଶିବେ ମହାବୀର ।
 ରଖି ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତ ସେ ହନୁ ବଳବନ୍ତକୁ ସ୍ମର । ୪୬ ।
 ଜୟ ଜୟ ହେ ହନୁମନ୍ତ ଶୁଣାଉଛି ସାଗର ।
 ଦୟାକର ସେ ଶୁଭଦେବ ଜ୍ଞାନ ଦେବା ପ୍ରକାର । ୪୭ ।

(୨)

ଦନ୍ତମନ୍ତ୍ରକର ଶୂଳଶା ଶତକାର ପୁରିଲେ ।
 ସଙ୍କଷ୍ଟ ବନ୍ଧନଧୁ ମୁକ୍ତ ସୁଖ ସମ୍ପାଦିଲେ । ୩୮ ।
 ବିଜ୍ଞାନେ ଶେନହୃଦୟେ ପୁର ଏହି ଶୂଳଶା ।
 ଇମାଗୌରୀ ସାମରେକଦେ ପୁରାଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶା । ୩୯ ।
 ମହାପୂଜ୍ୟ ଭୁଲସୀ ଦାସ ଶାବରିଙ୍କ କୋସୁର ।
 ଅଦେ ଦନ୍ତମନ୍ତ୍ର ସୁଦୟା କରିବ ସମୋଦର । ୪୦ ।
 ରଙ୍ଗବର୍ଣ୍ଣ ନେତ୍ର ଗାନ୍ଧିଜୀ ଲଙ୍ଗୁଡ଼ ରଙ୍ଗାକାର ।
 ଦାନବେ ଦର୍ପ ଦଳନେ ବନ୍ତୁ ଅଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର । ୪୧ ।
 ଜୟହରବର ଦେ ଦନ୍ତ ଭୁମ୍ଭ ପାଦେ ଶରଣ ।
 ସଙ୍କଷ୍ଟ ଧାରକ ଶ୍ରୀକଣ୍ଠ କଲ ଏହା ଜଣାଣ । ୪୨ ।
 ଭୁଲସୀଦାସଙ୍କ ନବିତ ଭୁଲଲ ଶ୍ରୀକା କରି ।
 ଅନୁବାଦରେ ଜଣାଇଛୁ ଗାନ ସ୍ଥାନ ବେହାରି । ୪୩ ।

ସଂକଟମୋଚନ ଗ୍ରୋହ ।

ଶ୍ରୀ (ପୁର)

ବାଲ୍ୟକାଳେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରେମରସସରବ ରବିକି ରହିଲ କୁତୁହଳେ ।
 ଯିପୁରାକାର ରସେ ଶରଦର ଅପହଞ୍ଚିତାର ନ ଲଭିଲେ । ୧ ।

ଦେବତାଦଗଣ ରଜତମୁଷ୍ଟୀନ ସଙ୍କଷ୍ଟମୋଚନ ସେ ଭାସୁର ।
 ଚଏ ନ ଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର ବରୁଣ ସଙ୍କଷ୍ଟମୋଚନ ମହାବୀର ।
 ବାଳର ଯେଯାସ ସୁବିବର ବସ ରଜନିରି ବାସ ସେ ରହୁରେ ।
 କାଳହୃଦେ ଧରି ପ୍ରଭୁମେଳ କରି ବସୟୁ ଜଣାଇ ରାମ ମୂଳେ ।
 ହାରପାଳ ହୋଇ ଶପଥକୁ ଦେଇ ମୁନି ଶ୍ରେଷ୍ଠଥୁଲେ ସେହି ପ୍ରଳେ
 ଦୋଇ ଦ୍ବିଜବେଶ ହୋଇଣ ପ୍ରବେଶ ପ୍ରଭୁସଙ୍ଗ ମେଳ କହୁକରେ
 ସୁଗ୍ରୀବର ଶାସ କରିଥଇ ନାଶ ମୁଁହୁଁ ତବ ଦାସ କଷ୍ଟହର ।
 ଚଏ ନଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର ବରୁଣ ସଙ୍କଷ୍ଟ ମୋଚନ ବୀରବର । ୨ ।
 ସୀତାଖୋଜିବାର ଅଙ୍ଗଦସଙ୍ଗର ମେଳହେବା ଭାବ ହୃଦୟର ।
 ସୁଗ୍ରୀବରାଜନ ନିଷ୍ଠୁର ବଚନ ଖୋଜି ଅଣିଦିଅ ମହାବୀର ।
 ସମ୍ବାଦ ନ ଥାଣି ଯେ ଅସିବଜାଣି ପ୍ରାଣହରାଇବ ନିଷ୍ଠେ ଜାଣ । ୩
 ବାଞ୍ଛକରି ପଣ ସମୁଦ୍ରାଦିପ୍ରାନ୍ତ ନପାଇଣ ତହ ମନଛନ୍ଦ ।
 ସଙ୍ଗେଥୁବା ଜନ ସବେ ହୃଦଜ୍ଞାନ କରାବଣଗଲ ଭାବଭର ।
 ଚଏନ ଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର ବରୁଣ ସଙ୍କଷ୍ଟ ମୋଚନ ହନୁସାର । ୪ ।
 ତାପଥ୍ୟ ହୃଦୟ ଦେଖାଇବା ଭୟ କଷ୍ଟବାଞ୍ଛ ମନେ ଦଶାନନ ।
 ରାକ୍ଷସୀଙ୍କ ପଲ ରଖିସୀତା ପୁଲ ପରିତପ୍ତରେ ଶୋକ ନାଶିଣ ।
 ସେହିକାଳ ଜାଣି ଅହେବାର ମଣି ଦାନବଗଣଙ୍କ ଦନ୍ତାହେଲ ।
 ଭାବମର୍ମରୁବ ସୀତାଙ୍କର ଠାବ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଦେଇ ସନ୍ତୋଷ କଲ ।
 ଅଶୋକ ସେବଣ କରିରଣରଣ ଲଙ୍କା ପୋତି କଲ ନାରଖାର ।
 ଚଏ ନଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର ବରୁଣ ସଙ୍କଷ୍ଟ ମୋଚନ ବୀରବର । ୫ ।

ଯୁକ୍ତ ବାଳବାରା ଲକ୍ଷ୍ମଣବ୍ୟବସ୍ଥା ବକ୍ତୃ ହିଂସାରିଲେ ସେ ରାବଣ ।
 ଦୋର ଦୃଢ଼ଜ୍ଞାନ ସମସ୍ତେ ହୃଦୟ ଔଷଧ ନେବାକୁ ଗଲୁଣ ।
 ସୁଷେଣଙ୍କ ବାଣୀ ଦୃଢ଼େ ତାହାରୁଣି ଦ୍ରୋଣଗିରି ଉପାଡ଼ି ଅଣିଲ ।
 ଅଣି ସଞ୍ଜବନା ପ୍ରତ୍ୟେଗରେ ଜାଣି ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ଜୀବନାୟ ଦେଲ ।
 ସେ ଯେ ରଘୁରାଜ ସୈନ୍ୟାଦିସଙ୍ଗେଣ ଉଚ୍ଚାରିଲେ ତବ ଜୟସ୍ଵର ।
 ତବ ନଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର କରୁଛି ସକଳ ମୋତନ ଦୁନୁଣର ।* ।
 ରାବଣ ଯୁକ୍ତରେ ଦୃଢ଼ଜ୍ଞାନରେ ଅହମାଳ ଶର ପ୍ରହାରିଲ ।
 ରଘୁବର ସୈନ୍ୟ ସେନାଶବନ୍ଧନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅହ ଦୋଷଥିଲ ।
 ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦେଖି ଦୃଢ଼ଜ୍ଞାନ ତୁମ୍ଭେ ରଣିପଣ ଯାଇଥିଣି ।
 ଗରୁଡ଼ ଅଣିଣ ସକଳ ଖଣ୍ଡିଣ ସୈନ୍ୟ ଅନନ୍ତ ତୁମ୍ଭରି ଘେନି ।
 ରାବଣର ଗର୍ବ କଲିତୁମ୍ଭେ ଖର୍ବ ଅନନ୍ତ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ରାମଭର ।
 ତବ ନଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର କରୁଛି ସକଳ ମୋତନ ବାନାତୋର ।† ।
 ଭାଇବନ୍ଧୁ ଶଶ କରି ପ୍ରେମଧାନ ଅହରାବଣ କପଟ କରି ।
 ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପାତାଳ ଭୁବନ ଘେନିଗଲେ ଦେବାକୁ ସହାରି ।
 ଅରଘ୍ୟୁ ବୈରୀନା ରଖାଇଶକ୍ତିବ ବଳଦେବା ଭାବ ସେ ସେଥିଲ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଯାଇକରି ସୈନ୍ୟତାର ମାରି ଖଣ୍ଡିଲ ତାଣିଲେ ନାଶଗଲ ।
 ପୁତ୍ର କରୁରାଜା ବଜାଇଣ ବଜା ରାବଣର ହେଜା ନାରଖାର ।
 ତବ ନଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର କରୁଛି ସକଳ ମୋତନ ନାମତୋର । ‡ ।
 ସୁରନରକର କାର୍ଯ୍ୟର ବେଢ଼ର ବଡ଼ଲେକ ତହିଁ ଖ୍ୟାତି ହୁଅ ।
 ସ୍ଵାମାନ୍ୟ ନୋହୁଣ ଏହାକୁ ନ ଶଦ୍ଦେ କରୁଛୁ ବିବେକ ଲଗେରସ୍ତ ।

ଯେବେ ଅଳ୍ପପଣ ସଙ୍ଗେ ଗନ୍ତନ ବେଗେ ଅସିକର ମହାବୀର ।
 ଏବଂ ନିଜାଣନ୍ତି ତୁମ୍ଭର ବିଭବ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗନ ନାମ ତୋର । ୮ ।
 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ପ୍ରାସ ଲଭି କାରବ୍ୟାସ ରକ୍ତିଗ୍ରାସେ ଦୁନୁମାନ ଶକ୍ତି ।
 କଲେ ସ୍ବପ୍ନରେ ଗାୟନ ଶୁଣି ଦୁନୁମାନ ଶକ୍ତିଲେ ବୁଲଣୀ ଦାସ ଗୁଣ୍ଡ ।
 ଏହି ଅଳ୍ପକ ଉଚ୍ଚାର ସଙ୍ଗେ ପାର ଲଭିଲେ ଉଦ୍ଧାସ ଭବ ।
 ପ୍ରକାଶକ ଦେଲେ ସାଧୁ ସନ୍ନ ମେଲେ ସଙ୍ଗେ ମୋତନ ସାରଭବ ।
 ହୃଦୟସାଧୁ ତ ଉତ୍ତଳରେ ଯୁକ୍ତ ଅନୁବାଦ ମୋର କରବାର ।
 ବେଦାରଦାସ କହୁଲି ରଜମହାବଳୀ ଦୁନୁମାନଙ୍କ ସଦାବୋଧର ।
 ଅଦେ ମହାବୀର ତୁମ୍ଭପରିକର ସଙ୍ଗେ ଉଦ୍ଧର ବୀରବର । ୯ ।

ଗଦ୍ୟରେ କବିର କହି ଅଛନ୍ତି ।

ରବୁପନ୍ନ ନାମକ ଏକ ବିଶାଳ ବନ, ତହିଁରେ ଏକସ୍ଥମ୍ଭାମକ ପର୍ବତ ରହିଥିଲା । ତନ୍ତ୍ର ସନ୍ତାନର ପୁଣ୍ୟରୀ ମହାପ୍ରେମଦାୟକ ଶୁଭ ସ୍ଥାନଅଟେ । ଗିରି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସେଠାରେ ବନବନନା ଅଞ୍ଜନା ଶିବଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚାକର ତପସ୍ୟା କରୁଥିଲେ । ଅଞ୍ଜନୀ ମହା ପେଶ୍ୟାବତୀ ଓ ଶାନ୍ତ-ମତି ସାଧ୍ବୀ ସତ୍ୟବତୀ ଥିଲେ । ଏକ ସମୟରେ ଅତି ଅନଳ ପ୍ରହର ମାର୍ତ୍ତଣ୍ଡ ବିଚଣରେ ଶ୍ରମିତ ହୋଇ ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶ ଦେଲେ । ଅହା କି ଅନନ୍ଦଦାୟକ ! ସନ୍ତାନର ସନ୍ନିକଟରେ ନାନାବୃଷମାନଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଘନଘନ ପକ୍ଷିବରେ ଶୁଭ୍ରହୋଇ ରହିଥିଲା । ବସନ୍ତ ସନ୍ତତ ମନମୁଗ୍ଧକାରକରେ ରହିଥିବା ଦେଖୁ ବସନ୍ତ ତାହାଦେଖି ଶୟନରେ ଉଠି କଲେ । ପଲ୍ଲେ ୨ ସେହି ବସନ୍ତ ପବନ ବାଜି କାମୋଦୀପନ ଅର୍ଥାତ୍ କନ୍ଦର୍ପ ଦ୍ରବୀପନରେ ବସନ୍ତର ରେଷ୍ଟେଲତ ଦେଲା । ସନ୍ତେ-କରରୁ କମଳପତ୍ରଥଣି ମହାସହ ପୂର୍ବକ ପୁତ୍ରଅବାଳ ରଖିଲେ । ଶ୍ବୀମାନଙ୍କର ଚଢ଼ଳମତି ସ୍ବଭବ ଦେଖୁ ବୀର୍ଯ୍ୟନମଣି କଣ ରଖା ହୋଇ ଅଛି ଭାବି ଅଞ୍ଜନା ତାହା ରକ୍ଷଣ କଲେ । ସେହି ରକ୍ଷଣରେ ତାଙ୍କର ଗର୍ଭାବସ୍ଥା ଦେଲା । କାଳାନ୍ତରେ ଦୈବ ଯୋଗେ ପବିତ୍ରତାରେ ସେଠାରୁ ବସନ୍ତ ଅସିଲେ ପତ୍ର ପୁତ୍ରୀଅ ଶୋଭିବସିଲେ ଭାବିଲେ

ଅନ୍ତରେ ଦମ୍ଭ ବ ହୋଇଗଲା , ଏହାଛଡ଼ି ବିଶାଦଯୁକ୍ତ ହେଲେ
ସେଠାରେ ଅଞ୍ଜନା କହିଲେ ତୁମ୍ଭେ କ'ଣ କାହିଁକି କଣ ଖୋଜାହେଉ
ଅଛି । ଏହା କହିବାକୁ ପବନ କହିଲେ ମନସାର୍ଥ୍ୟ କମଳ ପତ୍ରରେ
ବାନ୍ଧିରଖିଥିଲ । ଏହାକହି ବନରୁ ବାହୁଡ଼ିଗଲେ । ଅଞ୍ଜନା ସେଠାରେ
ମନ ମଳିନତା କଲେ ।

କିଲେ ଅକର୍ମକର ମନ ସନ୍ତାପିତ ହେବାର କାରଣ କ ?
ମୋର ଉଦରକୁ ମୁଁ ଚିରିପକାଏ । ଏହାକହି ଉଦରକୁ ଚିରି
କିସିଲେ ବିଶେଷର ମହାଦେବ ଅକାଶ ବାଣୀକଲେ । ' ରେ ହନୁମନ୍ତ
ମହାକଞ୍ଚୁକାରକ ' । ଏହା ଶୁଣିକରି ଅଞ୍ଜନା ସମୀପବର୍ତ୍ତୀନା ହେଲେ ।
ଶିବ କହିଲେ ଏହା ପ୍ରମାଣକଥାନେଇ ମନରେ ରଖ ମୋର
ଏକାଂଶରୁ ତୋରଗର୍ଭରେ ପୁଅବାର ପ୍ରଶଂସାକାରକ ପୁଅଜନ୍ମ ହେବ ।
ଶ୍ରୀମନ୍ତ ରକ୍ତ ସାହସିକ ଧୀଶକ୍ତିବାନ୍ ବିଶ୍ୱାସୀ ହନୁମନ୍ତବାର ଚକ
ଗର୍ଭସ୍ଥିତ ପୁତ୍ର ମମ ଏକାନ୍ତଶୁଦ୍ଧ ଧାରକରେ ଜାତ ହେବ ।
ଦେବତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ସଦ୍ଭାମରେ ଯୁକ୍ତର ଶରମୁଖିଧାରକୋପୁତ୍ର
ହେବ । ଅଞ୍ଜନା କହିଲେ ହେପ୍ରଭୁ ମୁଁ ଅବଳା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ମୋର
ପ୍ରତି ଦୋଷ ଲକ୍ଷଣା ରହିବାର ଏହା କରୁର କରନ୍ତୁ ।

ଅକାଶବାଣୀ କେଶବନାମକ କପାଳ ମହାପ୍ରକାଶ ରୂପରେ
ଶମୁସେବାରେ ମଗ୍ନ ଅଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ଅଞ୍ଜନାମଧ୍ୟ ତପସୋମରେ ରହି
ଥିଲେ । ଅନ୍ୟଅନ୍ତେ କେଶବକପିଳ ତପସ୍ୟା ସାଧନରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ
ଥିଲେ । ହରଅଜ୍ଞାନମେ ଧର୍ମ ଚନ୍ଦ୍ରାବେଦୁ ଏଠାରେ ଉଦୟକର

ପାଣିଗ୍ରହଣ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ସଂସାର ପ୍ରସାଦ ହିଲେକରେ ଖ୍ୟାତହେଲା ।
 ଦେବତା ମୁନିଗଣ ସର୍ବେ ଅନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏଠାରୁ ଅଞ୍ଜନଙ୍କ
 ଉଦରରୁ ମହାଶୀର ଢଳୁମନ୍ତୁ ଫର୍ଦ୍ଦୀୟ ଦେବତାଙ୍କର ସହାୟରେ
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଉକ୍ତ ମହାବଳବନ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତିଧାରକ ହୋଇ ଜନ୍ମ ହେଲେ ।

